

Hétfőn, November' 22. 1847.

2-dik félév, 5-dik évfolyam.

DEBRECEN-N. VÁRADI ÉRTESÍTŐ.

Adás-vevés 's mindenféle hirdeté-
ményekkel hetenként megjelenik.

4s.

Félévi előfizetés helyben 1 frt. pos-
tán bár hová 2 frt ezüsthben.

POZSONYI HÍR.*)

Ő felsége a' Király és Királyné, Ferenc Károly, Ferenc József, Ferdinand Károly, Albrecht és Leopold főhercegek fényes udvari kíséretökkel nov. 11-én délutáni 4 óratájban érkeztek meg gözönsön, harang zugások és algyudörgések közt Pozsonyba; 's szállottak meg a' Primási lakban, üdvözöltetve az országgyűlési fényes küldöttségtől. Estve a' város ünnepélyesen ki lőn világosítva.

Nov. 12-én megnyitotta ő felsége az országgyűlést felséges személyében, 's megjelent hív és fejedelmök iránti ragaszkodásukat szokott lelkesedéssel tanúsító magyarjai közt, — midőn is a' főkan-
cellár a' királyi propositiók átadási beszédét elmondá; ekkor ő cs. kir. felsége szólatl meg királyi székéből magyar nyelven, következőkép szolván az országrendekhez: „*Magyarország rendeit itt látni örvendek, atyái szándékamat a' királyi előadások mutatják. Fogadják bizodalommal.*“ Ő felsége a' trónról mondott, 's rendkívüli lelkesedéssel fogadott beszéde után következett az országbíró beszéde, ezután ő felsége teremeibe vonult. — Itt a' nemzet óhajlását az országos rendek telyesíték, cs. királyi főherceg ISTVÁNT egy szívvel 's lélekkel nádor-nak elválasztván. — Ezután ő felségének az országrendei jelenlétében a' választott nádor bemutattatott, 's ő felsége a' választást ily magyar szavakkal erősítette meg: „*e' választást királyi hatalommal örömet megerősitem.*“ Ő cs. kir. fensége István főherceg, mint elválasztott 's megerősített nádor, az esküt letevén, szóllott: a' legmélyebb jobbágyi hódolattal és hálaival fogadja a' megerősített azon hivatalba, melyre az ország bizodalma által elválasztatott. Rajta lesz minden igyekezettel, hogy azon kötelességeknek, melyek a' nádori méltósággal járnak, megfelelőhessen. Végezetül három szóban, mely rövid ugyan de mindenütt az országban viszhangra talál fejezi ki a' nemzet közohajlását, mondván: „*éljen a' király!*“ — mire ő felsége ekkép szóll magyarul: „*kedves öcsém, kövesse hivatalában atyja példáját.*“ ekkor ő felsége kitérő lelkesedéstől kísértetve ismét teremeibe vonult vissza. — István, cs. kir. főherceg ő felsége, kir. helytartó, harsány éljenzés közt foglalá el az elnöki széket. —

B. H.

* Pozsonyi hír ugyan több, sőt minden terjedelmes hírlapokban bőven olvasható, mindazonáltal a' jelen ritka nemzeti nagy ünnepély, azon nagy nap, melyen a' nemzet kedvence a' magyar ajku ISTVÁN cs. királyi főherceg egy lélekkel nádorrá választatott. — Azon öökemlékü nagy nap, melyen három század óta először, a' királyi Felsőg magyar nyelven biztosította magyarország karait és rendeit szives atyai szándokának tisztaságáról, — melyekre az ősz magyar pilláin remegő könyveszepek — mintegy betelyesedett régi imádság kéjéretének külső jelei ragyogtak. — Ezen nagy nap mindenkit kebelvágy érzettel érdekelvén — azoknak is, kik nagyobb hírlapokat nem olvashatnak — kívánunk a' nemzet öröm poharából egy két cseppet juttatni. —

(Szerk.)

ISTVÁN NÁDORHOZ.

Láttalak ... hallottam ajkaidról
Az oly édes magyar hangokat ...
Te fõnn a' szédítõ magasságban,
'S én ott áltam lábaid alatt ...
De ha pora vólnék is lábaidnak,
Fõlemelem szavaimat hozzád ...
Hisz az Isten is épen azért nagy,
Mert köldusnak is kihalgatást ad!

Láttalak ... de ki nem látott téged?!
Látott, hallott az egész haza;
'S azóta nem nap világít nekünk,
Hanem a' te híred súgára.
'S ha a' magyar égen összeolvadt
Két századnak minden éjszakája:
Hála neked! mert te megjelentél,
Két századnak legelső hajnala.

Nézd ez örömben rivalgó népet,
E' nemes nép szeret tégedet;
'S hol van a' földön szebb koszorúja
A' hírnek, mint a' közszeretet?
A' hol nagy neved ragyog, az ég is
A' közszeretnek Pantheonja,
Mely oda ülteti a' dicsõet
'S a' hitványokat leparancsolja.

'S tudod-e honnan jö hozzád e' nép
Nagy örömét elrivalgani?
(Mert szeretetét a' nemes lélek;
Hangosan szokta kimondani.)
E' nép a' sír szélérõl jö hozzád,
Hol temetkezõsen vólt már a' sor,
De téged látván eljött, és mondá:
Reméljünk még egyszer és utószor!

'S ha most végig nézesz e' hazában,
'S nézed a' szegényt, gazdagokat:
Ez utósó reménységet látod
A' szegénynek rongyai alatt.
Óh! ... e' legédesebb reményünknel
Nincsen egyéb birtokunk ... ne vedd el!
Vagy ki gazdagodnék meg a' köldus
Legutósó falat kenyérével?!

Vajda J.

HIRDETMEÉNYEK.

(D. 179.) **Bérbeadó regáték.** (1)
Az acsádi birtokosok által jövõ 1848 ik év
Január 5 dik napja tüzetvén ki a' bor- páln-
ka- húsmérési haszonbérletnek dobszõmelletti
árvereltetése, oly feltétel mellett, hogy a' bér-
let ideje az 1848 dik év Szentgyörgy napján
azaz 24 dik Aprilistõl kezdendõ, — az illetõk
meghívatnak. —

(D. 180.) **500 darab** (1.)

finom selyem gyapjas tõke birka:
melynek gyapja e' folyó évben 70 pfrt.
és 1 aranyon kólt el mázsája, — minden órában
eladó. — Utasítást ad róla a' depr. tud. intézet.

(D. 178.) **1,000 darab makkos sertés**

a' közepesi erdõn eladó, 's ott
helyben megtekinthetõ. — Értekez-
hetni a' tulajdonossal Esztárbán. — (1. 3.)

(D. 181.) **Debreceni vásártéren** (1.)
a' „magos“ című csapszék; mellette lévõ kávé-
házzal, benne találató bútorokkal, haszonbér-
be minden órában kiadó. — Értekezni lehet
ügyvéd Nánássy Károlylyal mint fõ haszon-
bérlovél Hatvan utcán 1435 ik szám alatt

(D. 182.) **400 köbõl ótott mész** (1. 3.)
õszvesen, vagy részenként, sõt bármely ke-
vés mennyiségben is eladó, Debrecenben Pé-
terfia utcán 885 ik szám alatt polgár Kerekes
Jánosnál. Ugyanott minden reggel 12 ót-ig
való bivaj tej tetszékénti mennyiségben kap-
ható 's elõre is megrendelhetõ.

(D. 183.) **Eladó szõlõ,** (1. 3.)
lucernás és kaszálók.

Debrecenben, a' téglás kertben egy szõlõ,
vele nagy lucernás, mellette nagy darab
kaszálók, az elsõt nyaranként 5-ször az utó-
bit 2-szer lehet kaszálni hol most is 5 boglya
széna látható Ugyancsak egy: 40 szekér szé-
nát termõ kaszálók a' bánykiserén, közepén
kõttal eladó. Mindezeknek áruk több évig
benmaradható. — Értekezni lehet mindenikrõl
a' tulajdonos *Marjalaky Mihálylyal* Német utcai
1803 dik szám alatti házában. —

9 boglya széna

eladó a debreceni nagy erdőn. — Értelkezhetni az Erdőmesterrel.

(NV. 236) **Kertészet.** (1 3.)

Letule Bernáth és Pesztrák Ferenc kerti művészek, mind azoknak, kik legújabb izlés szerinti angol kertet alakítani, új növény huzakat építeni, tagosított földeket fa ültetvényekkel elrendeztetni, vagy fen álló kerteknek szépítését eszközöltetni kívánanak, szolgálatjukat a legkedvezőbb feltételek alatt ajánlják, egyszersmind értesítik a t c közönséget, miszerint mindennemű zöldség s virág magok Letule Bernáth NV Olasziban a' Du. Benedicát utcájában fekvő tulajdon házában a' legjutányosabb áron kaphatók, vidéki rendelkezőknek levelek bérmentesítve fogadtatnak el.

(NV.) **3—4 nő-nevendék** (1 3.)

egy úri házhoz kosztra kerestetik, kik nem csak hogy tökéletes neveléstől, ki Bécsben az Alzer intézetben szerzett tudománya után tanít zongorát, olvasást írást, magyar német- francia nyelvet s minden hasznosabb kézműveket, hanem több szükséges tanulmányokat s gazdaságszónyságot a' legjutányosabb árral alaposan tanulhatnak Értelkezni lehet a' N.váradit tudakozó intézetben.

(NV. 237.) **Haszonbérék.** (1 3.)

A' méltóságos belényesi uradalomban Belényes városában az uradalmi báznál folyó 1847 dik év Dec. hava 9 én reggeli 9 órától kezdve árverésen 3 évre ki fognak haszonbérbe adni:

A' Belényes városában levő egy veldég-fogadó, mézár-szék és kereskedői boltok, — némkülönben az uradalom más helységében: lisztelő malmok, mézár-szék-csapszék-halászati jog, úgy fűrészmalmok, melyeknek jegyzéke megtekinthető ezen intézetnél.

(NV. 235.) **Eladó alma.** (1 3.)

Kézzel szedett téli alma víkánként eladó a' következő áron: arany és lángos kormos, török-bálint, selyem kalvill, masántki 30 kr. Daru, téli zöld, jeges, pócás s'tb 24 kr pengőben. Bővebb értesítést ad a' nagyváradit tud. intézet.

(NV. 233) **Bírói árverés.** (1 3.)

Cirer József s nejének sz. NV arad városában nagy-német utca végén fekvő kőháza, terjedelmes telekkel, külön fedél alatt lévő épületben gersli, koles kása készítő, lisztelő, s olajító gépezetű szárász malmaival, ezekhez tartozó mesterségi eszközökkel, ugyan azon telken lévő istálló, szinuel, folyó 1847-évi December 13 án reggeli 9 órakor a' hely szinén bírói kézről köz-árverésen elfognak adni, a' ház s malom részek névszerinti becslje a' végrehajtó bírónál megtekinthető. Kelt NV aradon November 13 án 1847.

Novobácki Ferenc,
tanácsnok, s végrehajtóbiró.

(NV. 234) **Örök eladás vagy bérlet.**

Jaukán Bihar megyének legkiesebb s termékenyebb részén, a' szathmari nagy ország utban, 171 holdnyi tagosított pusztai birtok derék úri lakkal 650 napi kézi munkával, $\frac{1}{30}$ od és $\frac{1}{20}$ od kir. haszonvételrel, közép termékkel mintegy 50 — 60 cezber bort adó dézmásokkal s ha kívánatik gazdasági eszközökkel örök áron el vagy bérbe adandó Értelkezhetni bővebben a' tud. intézetben. (1 3.)

(NV. 238.) **Hirdetmény.** (1 2.)

Minckutánna az 1839-ik státus lotteriának a' húzása e' folyó év' December 1 sőén, az Eszterházi sorsoknak pedig Dec 15 én léssen, a' tulit tisztelettel tudatja a' nagy érdemű közönséggel, hogy mála a' két lotteriából sorsok jutányos áron kaphatók. s hogy kisebb öszveggel is lehessen Dec. 1-ső napján játszani, hat részvényi játékok mindenik $\frac{5}{6}$ különböző számokból álló, egy ötödrész nyeresémnyre öt pengő forint előre való fizetésért alakítatott, s ha az öt sorsok közül csak egy is a' legkiesebb nyeresémnyre kihúzódna, a' nyeresémny a' betételt sokkal felül haladja, az 1839-diki terv szerint. egy bizonyosan nyerni fog 525,000 forintot v. cz. egy 100,000. egy 25,000, egy 20,500, egy 17,500, egy 15,000, három 12,500, három 7,500, három 6,125, három 5,000, nyólcán 3,750, nyólcán 3,000, tizen 2,750, tizen 2,500, tizenötön 2 250, huszonötön 2,000, ötveneten 1,750, százkilencen 1,500, és 1381 en mindenik 1.250 vforinttal.

N. Várad Nov. 10-kén 1847.

Faur Gábor mk.

Folyó hó nov. 13-án történt nagysorsjáték' nyereményei:

125,481 sz. nyert	200,000 fl.	12,781 sz. nyert	4,000 fl.
105,918 „ „	50,000 „	133,414 „ „	3,500 „
55,027 „ „	20,000 „	105,405 „ „	3,000 „
105,541 „ „	10,000 „	112,131 „ „	2,500 „
110,814 „ „	5,000 „	120,476 „ „	2,000 „
115,218 „ „	4,000 „	40,727 „ „	1,000 „

több kevesb 's apróbb nyeremények voltak még 30,400 taláulig, — melyről terjedelmes nyomatott iv egyedül azoknak, kik a tudakozó intézetben vásárlottak sorsjegyeket rövid idői átnezésre elvitethető, — avagy ott helyben mások által is megtekinthető. —

A' N. Váradihegyi sz. István Vértanuról címzett méltóságos prépostságnak a' Pece Szent Mártoni, a' Pece vízen épült felülcsapó vízi malma a' jövő 1848 ik évi Január 1 ső napjától számítva három egymásutáni évre, u gyar csak P Sz Mártonban, e' f november 25 k napján reggeli 9 órakor tartandó árverés útján haszonbérbe adandó, kinek azt kivenei szándéka lenne a' kitűzött napra 's helyre 200 pengő forintnyi bánompénzzel ellátva illendően meghívatik. (NV. 227.) (2 2)

(NV. 228.) Haszonbér. (2. 3.)

Ezen t. n. Bihar megye legtermékenyebb vidékén egy nagyszerű pusztá, hozzá tartozó úri lakkkal, 's több célszerű gazdasági épületekkel ellátva haszonbérbe szándékolatlván adatik, kik e' részbe vállalkozni kívánnak, a' pusztá tulajdonosánál, — a' n váradi tudakozó intézet által megnevezendő, — ügyvédjénél minden szükségeséről értekezhetnek. —

(NV. 227.) Urbán József (3. 3.)

Hegedű- és gitárkészítő művész, illő tisztelettel jelenti a' t. c. közönségnek, hogy keresztül u azása alkalmával, felszólítás után, néhány hetet szándékozik itten is tölteni, ez idő alatt akár új, akár melly hibás húros szereket a' legnagyobb megelégedésre jutányos áron kijavít. Szállása Pokol-után cipész Bakos Jánosnál.

(NV. 230.) Eladó zongora. (2. 3.)

Magyar utcán 272 számú háznál egy hat octávás zongora 60 pfof értért minden órán eladó

(NV. 229.) Eladó zongora. (2. 3.)

A' Körös utcai 541 ik számú házban egy különösen jó bécsi zongora, ugyszinte egy még keveset használt bécsi utazó kocsi, minden utazó készülékekkel, ablakokkal, és elő angol fedellel ellátva, mellynek levétele után mint csinos hintó használható, olcsó áron eladó. Közelebbi értesítést a' venni szándékozóknak, minden alkuzok közben jötte nélkül maga az elsőpületben lakó tulajdonos mindennap délután 2 óratól 4 ig adhat.

(NV. 230.) Híradás. (2. 3.)

A' mint az eddigi hirdteményekből tudatik, alulirt nagykereskedő háznál folyó november' 6 kán szűnt meg az

ezüstös sorsjegyek' kiadása

a' 68 és 79. számú badeni két ház' nagy lotteriájából.

Azért mátfogva 5 sorsjegyre az I. vagy II. osztályból a' sorsjegy e' két osztályok egyikeből ingyen fog adatni

E' nagy lotteria húzásának határnapja, minthogy a' vizsaléprésről már lemondottunk, legközelebb fog hírül adatni.

NagyVáradon sorsjegyek Faur Gábor úrnál 's több hitelesb kereskedésben kaphatók.

Bécs, nov. 8 1847.

Perissutti G. M.

cs. kir. kiváltóság nagykereskedő.

(D. 171) Eladó díszöltözet. (3. 3.)

Néhai t. Bodpaládi Barscay Károly úrnak hátrahagyott aranyos díszöltözete, nevezetesen pedig egy hosszú mente, egy zrinyi, egy nadrág, egy mellény, mind arany paszamántos; ezenkívül egy pár magyar topánka aranyos rojtlat és sarkantyúval, egy magyar süveg, hozzá való két csinos bokretával, az illeto örökösök által szabad kézből eladatik A' nevezett ruhákat megtekinteni, 's a' vételiránt értekezni lehet ügyvéd Dalmy Károlynál szentanna utcán, 2264 sz. alatti szállásán.

(NV.) Eladó bor. (2. 3.)

V. Olasz nagy utcán könyvtető Nádudvary Károlynál 100 ceber ó bor eladó —

Lotterian kijött számok: *Budaín*, November 13) 37, 16, 55, 63, 22. — *Kassain*, November 6) 25, 6, 79, 69, 36.

Szerkeszti 's kiadja Balla Károly. — Nyomatja Tóth Endre Debrecenben.